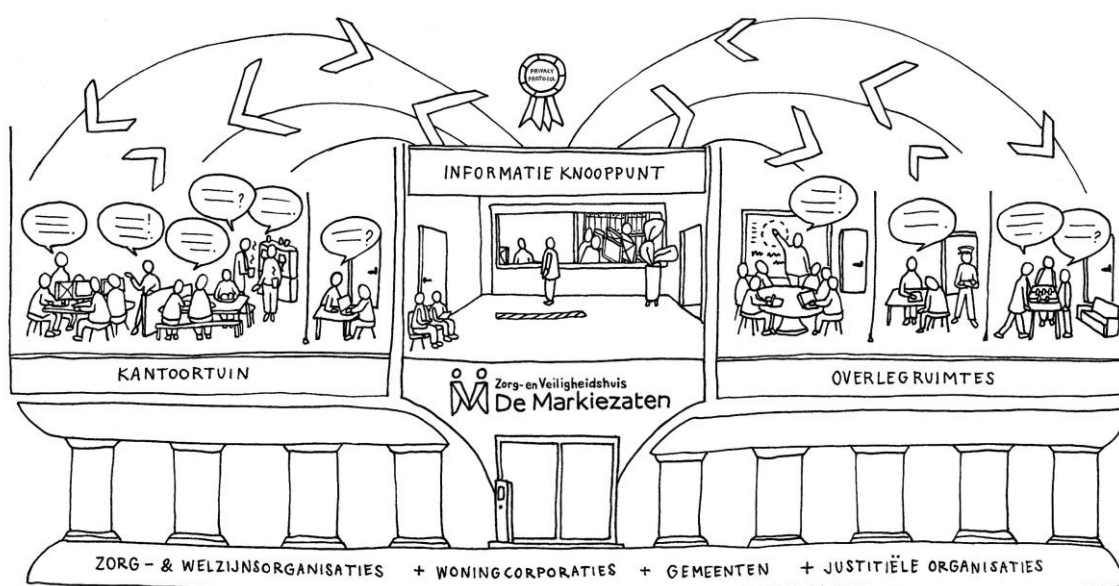

JAARVERSLAG 2016

Zorg- en Veiligheidshuis

De Markiezzaten

Inhoud

	Pagina
Profiel	3
Voorwoord	5
Inleiding	6
Inhoudelijke ontwikkelingen	7
9 verhalen uit de praktijk	14
Organisatieontwikkeling	17
Partners aan het woord	18
Het jaar 2016 in cijfers	20

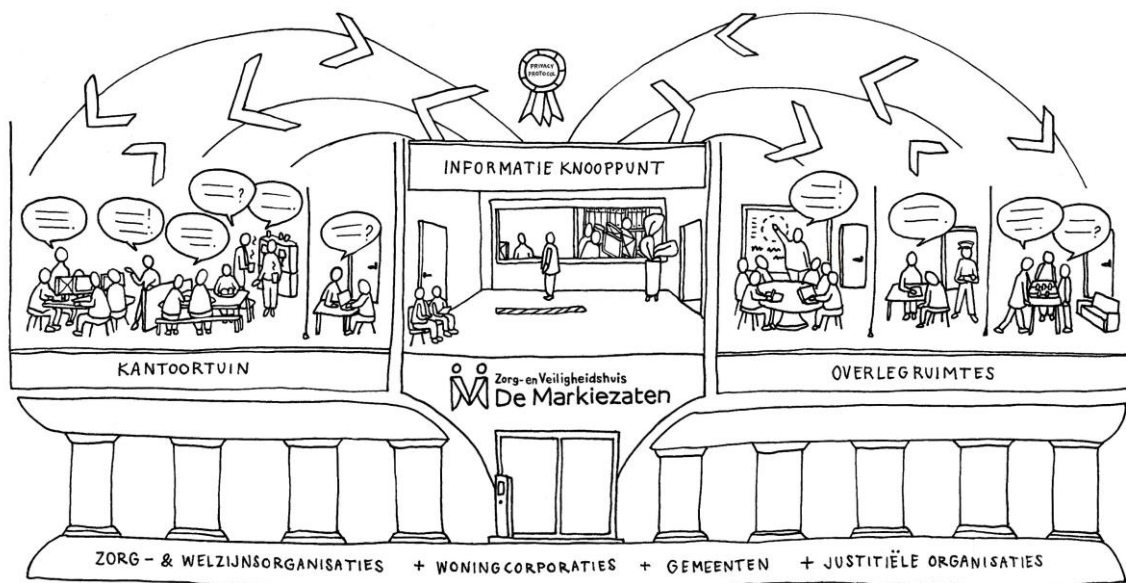

Redactie:

Margriet Heebing, Metafoor Communicatie
Susanne Hermans, ZVH De Markiezzaten

Profiel

Het Zorg- en Veiligheidshuis De Markiezzaten (ZVH) is opgericht in 2005. Het is een samenwerkingsverband van 8 gemeenten in West-Brabant en Zeeland, Openbaar Ministerie, politie en instellingen op het gebied van zorg, veiligheid, welzijn en justitie. De focus in de samenwerking ligt op complexe veiligheids casuïstiek.

Het gezamenlijk belang van de partners is het voorkomen en oplossen van problemen op het gebied van openbare orde en veiligheid. Concreet betekent dit dat we samen met onze partners werken aan het terugdringen van overlast, huiselijk geweld en criminaliteit. Doelgroepen waarop we ons richten zijn onder meer de veelplegers, notoire overlastveroorzakers en ex-gedetineerden. De partners pakken casussen op die iedere partner afzonderlijk niet kan oplossen en waarvoor een integrale aanpak noodzakelijk is. Er wordt onder meer ingezet op recidivevermindering en gedragsverandering.

ZVH De Markiezzaten is gevestigd in het centrum van Bergen op Zoom en faciliteert van daaruit de samenwerking. Het pand biedt werkplekken aan medewerkers van de partnerorganisaties, waardoor snel en efficiënt kan worden afgestemd. Daarnaast faciliteert het ZVH een aantal gestructureerde casuoverleggen. Tijdens het overleg schuiven vaste partners aan om afspraken te maken over een aantal casussen. Als er sprake is van een casus met zeer complexe veiligheidsproblematiek, wordt voor deze casus een afzonderlijk overleg georganiseerd. Dit overleg vindt plaats op initiatief en vaak onder regie van het ZVH.

Het ZVH legt de afspraken vast en registreert alle casussen in een digitaal systeem, waardoor relevante informatie ieder moment kan worden opgeroepen en trends zichtbaar worden.

Deelnemende gemeenten:

Gemeente Bergen op Zoom
Gemeente Roosendaal
Gemeente Halderberge
Gemeente Moerdijk
Gemeente Rucphen
Gemeente Steenbergen
Gemeente Tholen
Gemeente Woensdrecht

Deelnemende partners:

Openbaar Ministerie (Arrondissementsparket
Zeeland – West-Brabant)
Politie Zeeland – West-Brabant
Reclassering Nederland
Stichting Mozaïk
Slachtofferhulp Nederland
Halt
Stadlander
MEE West-Brabant
GGZ Westelijk Noord-Brabant
WijZijn Traversegroep
Novadic Kentron
Raad voor de Kinderbescherming
Veilig Thuis
OGGZ-team
Veilige Publieke Taak Zeeland – West-Brabant

Leger des Heils Zuidwest Nederland
CJG Bergen op Zoom
CJG Roosendaal
AlleeWonen
SDW
Safegroup
Dienst Justitiële Instellingen
Surplus Welzijn
Intervence
Jeugdbescherming Brabant
Emergis
GGD Zeeland
GGD West-Brabant
Juzt
William Schrikker Groep

Voorwoord

Beste stakeholder,

Voor u ligt het jaarverslag van het Zorg- en Veiligheidshuis De Markiezen (ZVH) over het jaar 2016.

De Raad van Bestuur is tevreden met de wijze waarop het ZVH het afgelopen jaar taken heeft opgepakt. Zo zijn er grote slagen gemaakt op het gebied van inhoudelijke bedrijfsvoering en zijn er projecten opgepakt om de positie van het ZVH ten opzichte van de overige spelers in het veld op het gebied van zorg en veiligheid te verstevigen en het ZVH meer in beeld te brengen. Ik denk hierbij aan het invoeren van een planning & control cyclus, het ontwikkelen van een goede aanpak rondom complexe veiligheidscasuïstiek, de doorontwikkeling van nazorg en de participatie in de regionale werkgroep rondom het thema 'personen met verward gedrag'.

Als voorzitter van de Raad van Bestuur spreek ik, namens de Raad, vertrouwen uit als het gaat om de doorontwikkeling richting de toekomst. Ik wens u veel leesplezier toe.

A.G.J. van der Weegen,
Voorzitter Raad van Bestuur

Inleiding

2016 was een boeiend en vernieuwend jaar voor Zorg- en Veiligheidshuis (ZVH) De Markiezen.

Vernieuwend, omdat we ons het afgelopen jaar hebben geheroriënteerd op de rol van het ZVH, in het licht van alle veranderingen in het veld. Sinds de gemeenten verantwoordelijk zijn geworden voor een aantal taken, zien we dat casussen op lokaal niveau steeds beter worden afgestemd. De samenwerking tussen (sociale) wijkteams, handhaving en de wijkagent krijgt steeds beter vorm. Deze ontwikkeling leidde ertoe dat we in de loop van 2016 de hulpverleningscasusoverleggen (HCO) binnen het ZVH konden ombouwen. Het zorg- en veiligheidshuis neemt steeds vaker de positie in van een tweedelijnsvoorziening die snel kan op- en afschalen, in goede verbinding met het lokale veld.

De focus bij het ZVH lag in 2016 nadrukkelijk op de complexe veiligheidscauistiek, wat landelijk als onze opdracht wordt gezien. Ook de gemeenten voor wie wij werken, hebben dit uitgangspunt omarmd. We gaan steeds meer toe naar overlegsituaties waarin de betrokken partners 1 complexe veiligheidscausus bespreken en daarover concrete acties afspreken.

In 2016 hebben we daarnaast veel aandacht besteed aan het signaleren van trends en onderliggende problematieken, zoals radicalisering en verward gedrag. Ons Informatieknooppunt heeft daarbij zijn diensten al vaak bewezen. We blijven daarom verder bouwen aan deze voorziening. Bij het omgaan met privacy en beveiliging van gegevens streven we naar werkbare oplossingen, waarover meer in dit jaarverslag.

De medewerkers van het ZVH en onze netwerkpartners hebben in 2016 met grote inzet en bevologenheid aan hun taken gewerkt. Ze staan allen voor hetzelfde doel en weten elkaar – tijdens overleg en in de wandelgangen - goed te vinden. Er is in een jaar weer veel bereikt om trots op te zijn. Verbeterpunten zijn er uiteraard ook. Ook daarover leest u in dit jaarverslag.

Tot slot een woord van dank aan onze Raad van Bestuur en de Raad van Advies, die op constructieve wijze hebben meegedacht over ons gezamenlijk belang: het zorgdragen voor de openbare orde en veiligheid binnen onze 8 gemeenten.

Op de website van ZVH De Markiezen is dit jaarverslag terug te vinden.
Wij stellen uw reactie zeer op prijs.

Leon Langenberg, manager

Reacties: leon.langenberg@zvhdemarkiezen.nl

Inhoudelijke ontwikkelingen

De focus van Zorg- en Veiligheidshuis De Markiezen ligt op doelgroepen die problemen (kunnen) veroorzaken op het gebied van openbare orde en veiligheid. Hieronder wordt beschreven welke ontwikkelingen er speelden in 2016 en wat onze rol hierin was.

Triage aanhoudingen blijkt succesvol

Sinds 2015 houden we binnen het ZVH een dagelijkse triage (beoordeling) van de aangehouden personen. Dit gebeurt door medewerkers van de politie, Veilig Thuis en de regisseurs van het ZVH. In 2016 is daar het OGGZ-team aan toegevoegd. Het Openbaar Ministerie (OM) kan mede op basis van onze analyse en adviezen snel de juiste beslissingen nemen, passend binnen haar ZSM-aanpak: het snel en slim afhandelen van veelvoorkomende criminaliteit. De triage blijkt ook voor de andere partners zeer nuttig. Het is een belangrijke vindplaats geworden van personen die een risico vormen voor de openbare orde en veiligheid. De melding wordt direct gecheckt in ons systeem en bij de partners. We kijken of er meer relevante informatie bekend is over degene die is aangehouden. Een aanhouding naar aanleiding van een winkeldiefstal of burenruzie zegt op zich niet zoveel, maar wel als blijkt dat deze persoon vaker problemen veroorzaakt. Door gegevens van de aangehouden persoon en incidenten waarbij hij/zij betrokken is geweest, inzichtelijk te maken, lukt het ons steeds beter om een goede inschatting te maken van de risico's. Als we op basis van de beschikbare

informatie verwachten dat iemand vaker voor problemen gaat zorgen, kunnen we snel passende maatregelen nemen.

Triage voortaan bij alle binnenkomende casussen

Vanwege het succes van de triages bij aanhoudingen, zijn we eind 2016 gestart met een nieuwe aanpak: iedere binnenkomende casus beginnen we standaard met een triage. Ons registratiesysteem levert vaak interessante informatie, waardoor verbanden gelegd kunnen worden die eerst niet zichtbaar waren. Breder kijken is vaak zinvol, omdat de sociale context of onderliggende problematiek er vaak voor zorgt dat het probleem in stand blijft of verergert. Per casus bekijken we de beschikbare informatie, beoordelen we welke acties nodig zijn en welke partners moeten invliegen. De verwachting is dat deze nieuwe werkwijze zal leiden tot een snellere en effectievere aanpak van complexe veiligheidsproblemen.

Focus op complexe veiligheidscasuïstiek

Vanuit het ministerie van Veiligheid en Justitie hebben we de landelijke opdracht gekregen om te focussen op complexe veiligheidscasuïstiek (multi problem). Om te bepalen of een casus thuishoort bij het ZVH, hanteren we de volgende criteria:

- 1. er is sprake van meerdere problemen die op meer dan een leefgebied spelen en (naar verwachting) leiden tot crimineel en/of overlastgevend gedrag en/of verder afglijden; **en***
- 2. samenwerking tussen meerdere ketens (minimaal dwang en drang) is nodig om tot een effectieve aanpak te komen; het is in de reguliere samenwerking tussen partners binnen een keten niet mogelijk om deze problematiek effectief aan te pakken; **en***
- 3. de problematiek wordt beïnvloed door en heeft impact op het (gezins)systeem en/of de directe sociale leefomgeving (of wordt verwacht dat te gaan hebben); **of***
- 4. er is sprake van ernstige lokale of gebiedsgebonden veiligheidsproblematiek, die vraagt om een ketenoverstijgende aanpak.*

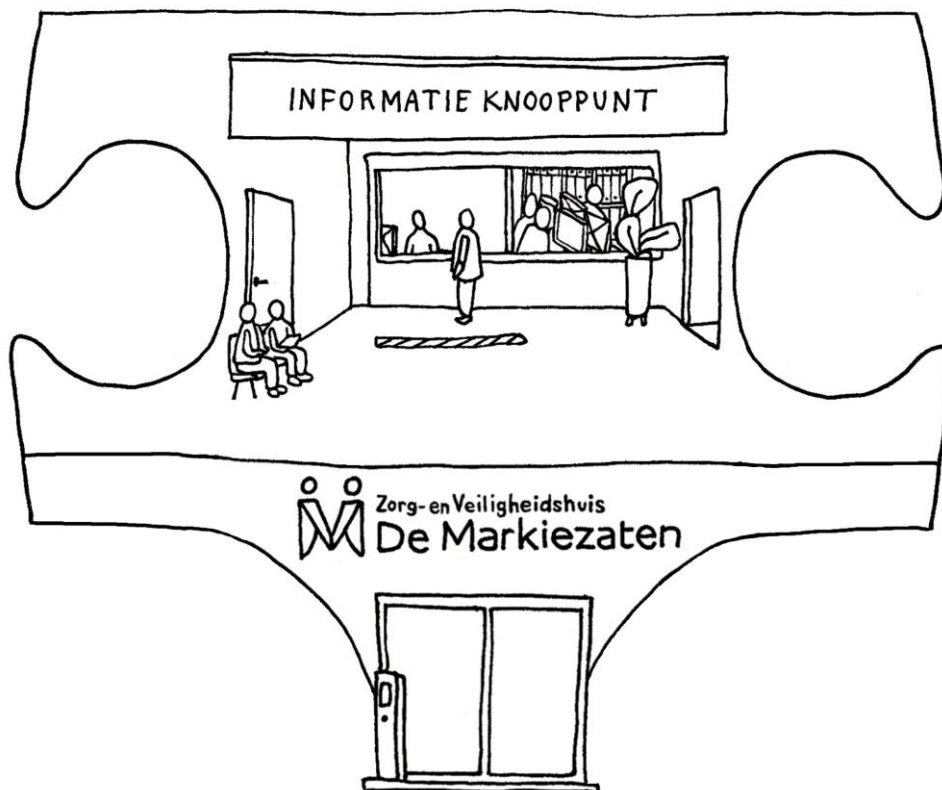
Pilot voor de meest complexe casussen

Eind 2015 is een pilot gestart waarbij we voor de meest complexe casussen een aparte casusbespreking in het leven hebben geroepen. Een regisseur van het ZVH neemt het initiatief om dit overleg te starten, geeft ruimte aan ieders verhaal en begeleidt de deelnemende partners om tot een goede aanpak te komen. De pilot is in februari 2016 afgerond, waarna we het werken met complexe veiligheidskasussen definitief hebben ingevoerd. In 2017 gaan we deze werkwijze nog verder professionaliseren en aanscherpen.

Informatieknooppunt groeit uit tot centrale spil

In 2016 zijn we gestart om ons Informatieknooppunt verder te professionaliseren. Het Informatieknooppunt is een centrale spil in onze dienstverlening. Bij veel ernstige incidenten in onze regio zien we achteraf dat er veel professionals mee bezig waren, maar dat niemand het geheel in beeld had, waardoor de risico's werden onderschat. Daarom zien we een belangrijke taak weggelegd voor ons Informatieknooppunt. De medewerkers van het Informatieknooppunt voeren 'bekendheidschecks' uit bij de partners zodra een casus wordt aangeboden. Ook filteren ze zoveel mogelijk relevante informatie uit het systeem, wat kan dienen als input voor een triage of casusbespreking. Op het Informatieknooppunt worden ook alle gemaakte afspraken en adviezen vastgelegd. We bekijken momenteel hoe we de gegevens helder en overzichtelijk kunnen presenteren voor de analyse.

Op weg naar een nieuw privacy protocol

Ook privacy is een aandachtspunt geweest in 2016. In de praktijk merken we dat het delen van gegevens tussen de partners soms lastig is. In iedere sector (medische zorg, justitie, ggz) gelden weer andere privacyregels. Het is soms zoeken naar de marges van de wet, om te voorkomen dat we belangrijke informatie mislopen. Een student HBO Juridische Dienstverlening heeft in 2016 een

afstudeeronderzoek gedaan naar het omgaan met privacy en beveiliging van gegevens binnen het ZVH, anticiperend op de nieuwe wetgeving. Zij heeft een aantal verbeterpunten genoemd. Haar aanbevelingen worden in 2017 getoetst door een jurist, waarna we zullen trachten om een nieuw, gezamenlijk handelingsprotocol op te stellen voor de privacy en beveiliging van gegevens.

Nazorg ex-gedetineerden vermindert recidive

De Van der Staaij-middelen die we sinds eind 2014 inzetten voor de nazorg aan ex-gedetineerden, heeft positieve resultaten opgeleverd. Als een gedetineerde vrij komt, kunnen we direct begeleiding en nazorg bieden. De gedetineerde die begeleiding accepteert, wordt geholpen om zijn leven zo snel mogelijk weer op de rit te hebben: bijvoorbeeld middels een woning, een uitkering, bijzondere bijstand, bewindvoering en eventueel behandeling voor psychiatrische problemen of verslaving. Doordat de begeleiders binnen het ZVH werken (afkomstig van Mozaïk, specialistische geestelijke gezondheidszorg), is die nazorg snel geregeld. In 2015 en 2016 hebben 64 ex-gedetineerden een begeleidingstraject afgerond. Van deze groep is 60% niet gerecidiveerd. Een goed resultaat als je dit vergelijkt met het landelijk gemiddelde van slechts 25% dat niet recidiveert.

Intensievere samenwerking met woningcorporaties

De samenwerking met woningcorporaties is in 2016 geïntensiveerd. De woningcorporaties hebben een belangrijke rol bij het signaleren van huurders die mogelijk een risico vormen voor de openbare orde en veiligheid, zoals radicaliserende personen of personen met verward gedrag. Ook hebben wij de woningcorporaties vaak nodig om huisvesting te regelen voor bepaalde doelgroepen, zoals ex-gedetineerden. Met Stadlander is al langer een samenwerkingsovereenkomst. AlleeWonen is in 2016 toegetreden. Met de nieuwe stichting Woonkwartier (ontstaan door de fusie van Bernardus Wonen, Woningstichting Dinteloord en Brabantse Waard) worden binnenkort afspraken gemaakt.

Aanpak zorgwekkende zorgmijders gestroomlijnd

Sinds 2016 heeft ook het OGGZ-team (voorheen MASS) een werkplek in het Zorg- en Veiligheidshuis. Dit team is actief op het terrein van de Openbare Geestelijke GezondheidsZorg (OGGZ). Wij beschouwen de komst van het OGGZ-team als een belangrijke aanvulling, want onze doelgroepen overlappen elkaar sterk. Hun doelgroep 'zorgwekkende zorgmijders' is ook vaak de groep die de openbare orde en veiligheid verstoort. Dagelijks informeel overleg op de werkvloer levert ons veel op: de lijnen zijn korter, er wordt snel geschakeld. De outreachende aanpak van de OGGZ is bij veel casussen zeer welkom. De OGGZ-collega's komen gemakkelijk achter de voordeur, zodat ze snel poolshoogte kunnen nemen. Het OGGZ-team is sinds afgelopen jaar ook betrokken bij de triage aanhoudingen. In 2017 wordt onze partner Mozaïk toegevoegd aan het OGGZ-team.

Actieve monitoring van radicaliserende personen

Landelijk en ook in onze regio is veel aandacht voor radicalisering. Bij de politie zijn al een aantal signalen van radicalisering binnengekomen en opgepakt. Wij bezien het onderwerp radicalisering breed: niet alleen jihadisme maar ook polarisatie valt eronder. Voor de 8 West-Brabantse gemeenten die zijn aangesloten bij het ZVH, is een notitie geschreven over de rol van het ZVH bij de aanpak van radicalisering. Er is afgesproken dat, als er reële signalen zijn van radicalisering, het ZVH dit oppakt als complexe veiligheidscasuïstiek. We organiseren ieder kwartaal een monitor-overleg, waarin we nieuwe casussen, maar ook lopende en 'slapende' casussen bespreken. Deelnemers in het overleg zijn de politie, het OM en het ZVH. Zo houden we voortdurend een vinger aan de pols.

Meer aandacht voor licht verstandelijke beperking

In de praktijk blijkt dat mensen met een licht verstandelijke beperking verhoudingsgewijs veel vaker in aanraking komen met justitie. Zo'n 40 tot 50% van de daders heeft een licht verstandelijke beperking. Een beperking die vaak niet wordt onderkend, waardoor deze mensen niet de juiste begeleiding krijgen en problemen zich blijven voordoen. De manager ZVH heeft in 2016 diverse (praktijk)scholen en wetenschappers bezocht om de problematiek beter voor het voetlicht te krijgen. Ook is in oktober een stakeholdersbijeenkomst georganiseerd over deze problematiek. Het thema staat sindsdien ook op de agenda bij gemeenten en bestuurders. Er is een kleine werkgroep gestart, die zich buigt over preventieve maatregelen. In 2017 organiseren we een bijeenkomst over dit thema voor de medewerkers van alle organisaties die bij het ZVH zijn aangesloten.

Nieuwe aanpak 'personen met verward gedrag'

De aanpak van personen met verward gedrag vraagt veel bestuurlijke aandacht. Uit landelijke cijfers blijkt een toename van het aantal incidenten met personen met verward gedrag. Het gaat om mensen die de grip op hun leven (dreigen te) verliezen, waardoor het risico aanwezig is dat zij zichzelf of anderen schade berokkenen. Het zijn vaak mensen met verschillende aandoeningen/beperkingen, veelal in combinatie met verschillende levensproblemen. Door hun gedrag veroorzaken ze overlast en kunnen een gevaar vormen voor zichzelf of hun omgeving.

Sluitende aanpak

Op dit moment is de acute hulp aan deze mensen niet goed geregeld: vaak worden zij opgevangen door de politie die hier niet voldoende op is toegerust. Dit is noch voor politie noch voor de personen zelf een wenselijke situatie. Een nacht in de cel kan voor mensen met verward gedrag een traumatische ervaring zijn. De Nationale Politie heeft besloten per 2017 te stoppen met opvang en vervoer van personen die geen strafbaar feit hebben gepleegd.

Samenwerking

ZVH De Markiezzaten neemt samen met het Veiligheidshuis Breda deel aan het regionaal project rondom personen met verward gedrag. Het regionaal project wordt vanuit de centrumgemeenten Bergen op Zoom en Breda geïnitieerd. We werken samen aan een persoonsgebonden (preventieve) aanpak voor mensen met verward gedrag. We willen onder meer in kaart brengen om welke personen het gaat. Ook willen we de eerste opvang na crisis beter organiseren, zodat er een warme, veilige plek beschikbaar is waar acuut hulpbehoevenden de zorg kunnen krijgen die ze behoeven.

Het ZVH is betrokken bij de deelprojecten:

- Zorg- en Veiligheidshuis en verwarde personen;
- Integraal plan van aanpak per persoon;
- Het project SPOR (SPoedeisende OnderzoeksRuimte).

Pilot ISD-maatregel bij jonge veelplegers

In 2016 is landelijk een pilot gestart, gericht op jonge veelplegers tussen de 18 en 25 jaar die wettelijk gezien in aanmerking komen voor de ISD-maatregel (Inrichting Stelselmatige Dader). De maatregel werd jarenlang als laatste redmiddel gezien, maar vanaf 2016 wordt sterker ingestoken op preventie. De maatregel houdt in dat de veelplegers twee jaar worden vastgehouden en in die periode een behandeling op maat krijgen. Verwacht wordt dat het eerder inzetten van de ISD-maatregel de samenleving en de jonge veelpleger veel ellende kan besparen. De pilot is bedoeld om te testen of we daarmee recidive kunnen voorkomen.

Recidive verminderen

De pilot loopt in vier regio's, waarbij de ZVH's samenwerken met het OM, de reclassering en de politie. Er is een landelijke regiegroep die de voortgang van de pilots monitort en aan kruisbestuiving doet. Per (Zorg- en) Veiligheidshuis is een lijst met jong-volwassen veelplegers opgesteld. We zijn inmiddels begonnen met het bespreken van deze potentiële ISD'ers aan de hand van een plan van aanpak. Onze procesregisseurs hebben hiervoor een training gevolgd. Met het ministerie wordt besproken of de jongeren geplaatst kunnen worden in de Rijks Justitiële Jeugdinstelling Den Hey-Acker in plaats van de Penitentiaire Inrichting in Vught. Den Hey-Acker is, naar onze mening, de meest geschikte instelling voor de doelgroep.

Onderzoek

Het WODC (wetenschappelijk onderzoeks- en documentatiecentrum van het ministerie) doet onderzoek naar de uitkomsten van de pilot. Onderzocht wordt onder meer wat het recidivepercentage is bij deze jong-volwassenen na inzet van de ISD-maatregel. Dit onderzoek neemt een aantal jaar in beslag.

Pilot persoonsgebonden aanpak jongeren (PGA)

In september 2016 is een pilot gestart voor de persoonsgebonden aanpak van overlastgevende jeugd. De pilot is opgezet binnen de gemeente Roosendaal en duurt een half jaar. Deelnemers aan de pilot zijn de gemeente Roosendaal, het Openbaar Ministerie, de politie en het ZVH. Ook zijn afspraken gemaakt over samenwerking met de jeugdprofessionals. Er zijn door de gemeente 3 casussen aangeleverd, gelabeld met code groen, oranje en rood. De acties worden momenteel uitgezet en gevolgd. De aanbevelingen worden in 2017 gedeeld met alle bij het ZVH aangesloten gemeenten.

9 verhalen uit de praktijk

Hieronder presenteren we 9 verhalen die de samenwerking binnen het ZVH illustreren. De namen en situaties in deze casussen zijn enigszins aangepast om herkenbaarheid te voorkomen.

Casus 1. Ex-veelpleger steelt brood

Een veelpleger is sinds 2 jaar op het rechte pad, maar komt plotseling weer in beeld vanwege het stelen van een brood. Hoewel dit een relatief klein vergrijp is, is dit voor ons een signaal dat er iets loos is. We bespreken het incident en één van de zorgpartners gaat er direct op af.

Casus 2. Berooide man komt vrij

Meneer Van Dorst komt vrij uit de gevangenis. Hij is gemotiveerd om iets van zijn leven te maken, maar staat letterlijk met 'de blauwe zak' op straat. Hij heeft geen geld, geen ID en geen onderdak. Daardoor is de kans op terugval groot. De nazorgcoördinator van het ZVH vraagt Mozaïk om de man te begeleiden. Zijn begeleider regelt tijdelijk onderdak op een camping, zodat hij alvast een adres heeft. Daardoor kan een ID en een uitkering worden aangevraagd. Dankzij de goede samenwerking met een woningcorporatie krijgt hij na 3 maanden een huis toegewezen. Met behulp van bijzondere bijstand, een bewindvoerder en een verslavingsbehandeling, heeft de man in 4 maanden zijn leven weer op de rit.

Casus 3. Man bedreigt en intimideert hulpverleners

Er komen regelmatig meldingen binnen over meneer Van Loon. Hij scheldt zijn huisarts, apotheker en behandelaar de huid vol en bedreigt hen met messen. De zorgorganisatie waar hij in behandeling is, zit met de handen in het haar. ‘Hoe kunnen we dit stoppen?’ De casus wordt ingebracht in het casuoverleg. Door in het systeem te checken waar meneer Van Loon in het verleden is behandeld, komt men erachter dat hij een verstandelijke beperking heeft en hiervoor al eerder is begeleid. Zijn intimiderende gedrag blijkt een uiting van onmacht. Meneer Van Loon wordt kwaad als hij vragen krijgt waar hij niet aan kan voldoen, zoals het invullen van formulieren. Binnen de zorgorganisatie krijgt hij nu extra begeleiding en structuur, afgestemd op zijn verstandelijke mogelijkheden. Vanaf die tijd komen er geen meldingen meer binnen van bedreiging.

Casus 4. Verwarde man stuurt dreigbrieven

Er komen meldingen dat meneer Janssen overlast veroorzaakt, maar die zijn nooit serieus genoeg om hem strafrechtelijk aan te pakken. Hij staat bekend als notoire zorgmijder. Alle (zorg)instanties houdt hij buiten de deur. Tot het moment dat een vrouw aangifte tegen hem doet, vanwege dreigbrieven. Bij huiszoeking door de politie worden nog veel meer dreigbrieven gevonden, gericht aan diverse vrouwen. Rond meneer Janssen wordt een casusbespreking gestart, onder leiding van de procesregisseur van het ZVH. Deelnemers zijn het OM, politie, ggz, woningcorporatie en de gemeente. De man blijkt ernstig verward en heeft dringend ggz-hulp nodig. Er worden snel afspraken gemaakt. Meneer Janssen verblijft daardoor maar kort in de cel. Hij wordt overgebracht naar de ggz. Al tijdens zijn ggz-verblijf wordt nazorg geregeld, zodat hij niet terugvalt als hij weer thuis gaat wonen.

Casus 5. Vermoedens van radicalisering bij Syrische tieners

De politie vermoedt dat twee tieners uit een Syrisch vluchtelingengezin naar Syrië zijn vertrokken. Een OGGZ-medewerker kent het gezin, ze wonen op een camping. Meteen na het overleg springt ze in de auto om te checken of de kinderen inderdaad weg zijn. Dat blijkt nog niet het geval. Ze gaat in gesprek met het gezin.

Casus 6. Man dreigt brand te stichten bij familielid

Veilig Thuis vertelt in het huiselijk geweldoverleg over een man die het huis van zijn nicht in brand dreigt te steken. Hoe serieus is dat dreigement? Uit de analyse van ons Informatieknooppunt blijkt dat deze man gevaarlijk is. Hij heeft al eerder brand gesticht en er staan meerdere vergrijpen op zijn naam. Veilig Thuis kan met deze informatie een betere inschatting maken van de ernst van de melding.

Casus 7. Geen geldboete maar een taakstraf

Meneer Donkers is aangehouden vanwege een verkeersovertreding. Hij wordt besproken in de dagelijkse triage aanhoudingen. Uit het systeem blijkt dat de man diep in de schulden zit. Hij is een tijdje terug al gestart met schuldsanering en is nu bezig om zijn schulden af te lossen. We adviseren het OM om de man geen geldboete maar een taakstraf op te leggen.

Casus 8. Gezin weer veilig thuis

Een leerlinge vertelt 's ochtends op school dat het gezin (moeder en 8 kinderen) ernstig wordt mishandeld door vader. De school had al langer vermoedens dat het thuis niet goed ging en belt direct met de politie. Die schakelt Veilig Thuis in. Een check in ons systeem zegt genoeg: deze man is gevaarlijk. Code Rood. Binnen het Zorg- en Veiligheidshuis wordt overleg gepleegd met de partners van het interventieteam. Twee uur later bezoekt men de school. Dezelfde dag om 18.00 uur worden de moeder en haar kinderen met een busje vervoerd naar een veilige opvangplek. De gemeente heeft het busje geregeld en de burgemeester heeft al een handtekening gezet onder het huisverbod voor vader. De volgende dag, als vader weg is, kunnen moeder en kinderen veilig terug naar huis.

Casus 9. Achter de voordeur bij gevaarlijke buurtbewoner

De partners in het casuoverleg bespreken meneer Franken. Er zijn meldingen van buurtoverlast en huiselijk geweld. Meneer Franken heeft psychiatrische problemen en is gevaarlijk, zeker in de middag en avond wanneer hij drugs gebruikt. De partners bespreken hoe lastig het is om bij deze man binnen te komen. Een collega van het OGGZ-team hoort dat de man een hondje heeft en besluit hem 's ochtends als hij clean is, te gaan opzoeken in de wijk. Ze ontmoeten elkaar tijdens het uitlaten van de hond en er ontstaan leuke gesprekken. De man vertrouwt hem zijn zorgen toe en laat hem toe in zijn huis.

Organisatieontwikkeling

Op organisatorisch gebied heeft het ZVH de zaken over algemeen goed op orde. Centrumgemeente Bergen op Zoom neemt namens de gemeenten zitting in het MT en ondersteunt het ZVH op het gebied van personeelszaken en financiën. De resultaten over 2016 worden hieronder beschreven.

Planning & control cyclus

Onderdeel van de P & C cyclus zijn de managementrapportages die ieder kwartaal worden voorgelegd aan de Raad van Advies en de Raad van Bestuur. Daarin wordt verantwoording afgelegd over de financiële situatie, het aantal behandelde casussen en wordt een korte weergave gedaan van de recente ontwikkelingen. Verder is in 2016 een jaarplan, (meerjaren)begroting, jaarverslag en een jaarrekening opgesteld. In de bijlage vindt u een overzicht van de afgeronde en lopende activiteiten uit het jaarplan.

Personeelsbeleid

Medewerkers in vaste dienst

Het ZVH is geen rechtspersoon en kan daardoor geen medewerkers in dienst nemen. Een deel van het personeel was gedetacheerd vanuit de partners en een deel was werkzaam voor een payroll bedrijf. Dit bleek om meerdere redenen geen wenselijke situatie. Centrumgemeente Bergen op Zoom heeft, in afstemming met de Raad van Bestuur, besloten om alle gedetacheerden met een vast dienstverband in dienst te nemen van de gemeente Bergen op Zoom. De medewerkers met een tijdelijk dienstverband, zoals de manager, blijven in dienst van het payroll bedrijf.

Beoordelingssystematiek

Met ingang van 2016 volgt het ZVH de systematiek van beoordelen die de gemeente Bergen op Zoom hanteert. Het Persoonlijk Ontwikkelplan (POP) dient als grondslag voor de functioneringsgesprekken.

Deelname Openbaar Ministerie in MT

In 2016 was voor het eerst het OM vertegenwoordigd in het MT, in de persoon van de gebiedsofficier, wat een welkome aanvulling is. De gebiedsofficier heeft in 2016 twee geslaagde presentaties georganiseerd met gastsprekers rond het thema radicalisering.

Stakeholdersoverleg

In 2016 zijn twee bijeenkomsten georganiseerd voor stakeholders. Op 17 maart spraken we met de ketenpartners over de doorontwikkeling van het ZVH. Op 20 oktober kwam het thema 'Licht verstandelijke beperking (LVB) in relatie tot criminaliteit' aan de orde. We kunnen terugkijken op twee geslaagde, informatieve bijeenkomsten die goed werden bezocht.

Partners aan het woord

Gebiedsofficier Justitie:

“Het samen om tafel zitten, zoekend naar de beste oplossing, dat zie ik als de belangrijkste meerwaarde van het Zorg- en Veiligheidshuis. We werken al zoveel jaren samen, dat we intussen goed op elkaar zijn ingespeeld. Het Zorg- en Veiligheidshuis is onmisbaar bij complexe veiligheidszaken, omdat je veel breder kijkt dan je eigen kolom. Strafrecht is soms het breekijzer, maar daarmee ben je er nog niet. De zaken die wij hier behandelen zijn enorm gecompliceerd: bijvoorbeeld iemand veroorzaakt overlast, blijkt dakloos, heeft schulden, is verslaafd en ook nog licht verstandelijk beperkt. Mensen vallen snel terug in hun gedrag, als je de oorzaak van de problemen niet aanpakt. In het ZVH draait het om vragen als: Hoe voorkom je recidive? Wat is de beste aanpak op dit moment? Hoe zorg je dat iemand weer een goede plek in de samenleving vindt, zonder een gevaar te vormen voor de veiligheid en openbare orde? Dat kan alleen als je heel goed samenwerkt en maatwerk levert.”

Casemanager Mozaïk:

“Sinds 2012 werkt Mozaïk in het Zorg- en Veiligheidshuis. Onze aanpak is outreachend: wij gaan aan de slag met ernstige sociale, psychiatrische en/of verslavingsproblematiek, vaak in combinatie met een verstandelijke beperking. Sinds we in het ZVH zitten, is onze caseload sterk gegroeid; de netwerkpartners weten ons goed te vinden. Ik merk dat je door samen te werken, nieuwe inzichten opdoet en beter gaat nadenken over de beste aanpak. Omdat we elkaar goed kennen, kunnen we supersnel schakelen. Natuurlijk is er ook wel ‘s discussie tussen de partners, maar da’s een kwestie van geven en nemen. Stel, ik zie in het systeem dat iemand bij de politie gesignaleerd staat vanwege een lichte overtreding, terwijl ik weet dat deze persoon morgen zijn intake heeft bij de kliniek. Dan probeer ik met de politie af te spreken dat ze een dag wachten met het innen van de boete. Onze cliënten, vaak mensen die weinig vertrouwen hebben in de hulpverlening, voelen zich door deze samenwerking voor vol aangezien. De aanpak sluit aan bij wat ze nodig hebben en een eventuele terugval wordt snel gesignaleerd. Daardoor kan ik makkelijker een vertrouwensrelatie opbouwen met een cliënt. En dat is cruciaal voor het succes dat we boeken.”

Politiechef:

“Dagelijks bekijken we in het ZVH de binnenkomende politiemeldingen via een triage. We zien dat het huiselijk geweld toeneemt, het wordt harder en extremer. Ook zien we een toename van radicalisering en personen met verward gedrag. Steeds vaker zien we dat problematiek door elkaar heen loopt: iemand komt binnen op huiselijk geweld, is al verward of veelpleger geweest en doet nu radicaliserende uitspraken. Het informatiesysteem is daarbij heel belangrijk: je moet snel de juiste informatie beschikbaar hebben om een goede analyse te kunnen maken. Een melding van een stalker die relatief onschuldig lijkt, blijkt ineens heel gevaarlijk als je ontdekt dat iemand op meer

plaatsen in Nederland vrouwen heeft gestalkt en bedreigd. Juist de zaken die worden gemeld, maar waarbij geen aangifte wordt gedaan, blijken vaak het gevaarlijkst. Angst van de slachtoffers speelt daarbij een grote rol. In spoedeisende situaties, code rood, ondernemen we meteen actie. We werken nu met 1 interventieteam, maar ik zou willen pleiten voor 2 teams. Dan kunnen we nog sneller overgaan tot actie. Snelheid is van levensbelang. Door er meteen op af te gaan, hebben we al meermalen kunnen voorkomen dat iemand uitreisde naar Syrië of zelfmoord pleegde. De triage bij aanhoudingen werkt zo effectief, dat we die in 2017 willen verbreden naar alle casussen. Want er valt nog veel te winnen op snelheid.“

Procesregisseur ZVH:

“Als procesregisseur begeleid ik onder meer het casuoverleg, waarbij we met diverse partners 1 complexe veiligheids casus bespreken. We hebben het afgelopen jaar weer een aantal goede resultaten bereikt. We mogen onder meer trots zijn op het resultaat dat is bereikt dankzij de Van der Staaij-gelden. Daardoor hebben we de nazorg aan ex-gedetineerden kunnen verbeteren, in samenwerking met Mozaïk, de woningcorporatie en de gemeente. Dat heeft ertoe geleid dat de recidive sterk is afgenomen. Ook de komst van het OGGZ-team in het ZVH heeft veel opgeleverd, hun medewerkers blijken als geen ander in staat om bij zorgmijders achter de voordeur te komen. Voor de toekomst zijn er natuurlijk nog verbeteringen mogelijk. Onze wens is bijvoorbeeld een gezamenlijk privacy protocol, waardoor het eenvoudiger wordt om de noodzakelijke gegevens met elkaar te delen. Nu lopen we er tegenaan dat voor iedere sector andere privacyregels gelden. Ook zou ik het wenselijk vinden dat onderwijs een plek krijgt binnen het Zorg- en Veiligheidshuis. Scholen zijn voor ons een onmisbare partner als het gaat om jeugd. Zij zien de leerlingen elke dag en pikken veel nuttige signalen op.”

Het jaar 2016 in cijfers

Aantal casussen per overlegvorm

Overlegvorm	1e kw 2016	2e kw 2016	3e kw 2016	4e kw 2016	Totaal 2016	Totaal 2015
Hulpverleningscasusoverleg	45	28	8	0	81	221
Nazorg-overleg	357	233	223	312	1125	1097
Huiselijk geweld overleg	140	181	197	217	735	854
Seksueel geweld overleg	11	10	14	11	46	63
KR8-Kollektief	27	15	44	38	124	141
Leerplichtcasusoverleg	36	66	24	23	149	173
Justitieel casusoverleg	4	2	0	1	7	60
Triage-tafel	219	176	219	245	859	428
Scenario-overleg	1	9	6	8	24	3
BIJ-overleg	3	3	3	3	12	27
ISD-overleg	5	1	1	3	10	5
Totaal aantal casussen	856	767	776	888	3287	3.072

Aantal casussen per gemeente

Gemeente	Aantal inwoners (1)	Aantal casussen (2)	Percentage inwoners	Percentage casussen 2016	Perc. casussen 2015
Bergen op Zoom	66.211	1.108	21,81	36,73	32,83%
Roosendaal	77.189	962	25,43	31,89	29,19%
Steenbergen	23.971	137	7,90	4,54	6,42%
Woensdrecht	21.833	131	7,19	4,34	4,66%
Halderberge	29.581	195	9,74	6,46	6,42%
Moerdijk	36.945	164	12,17	5,44	6,67%
Rucphen	22.333	141	7,36	5,93	6,78%
Tholen	25.526	179	8,41	4,67	7,02%
Totaal	303.589	3.017	100%	100%	100%

-1 bron CBS inwoners gemeenten 2016

-2 casussen zonder vaste woon of verblijfplaats /buiten de regio zijn hierin niet opgenomen.

Toelichting managementcijfers:

Casussen in Roosendaal en Bergen op Zoom

Het percentage casussen in Bergen op Zoom en Roosendaal is fors toegenomen ten opzichte van 2015. Het percentage casussen in de kleinere gemeenten is afgenomen. De reden is dat in Bergen op Zoom en Roosendaal relatief veel personen zijn aangehouden (Triage Tafel). Als de cijfers hiervoor gecorrigeerd worden, dus zonder de aanhoudingen aan de Triage Tafel, dan is de stijging veel kleiner. Dan zien we 2 tot 3% meer casussen in Roosendaal en Bergen op Zoom dan in 2015. Helaas waren deze cijfers per gemeente niet beschikbaar over 2014 en voorgaande jaren. Hierdoor is een analyse over een langere periode niet mogelijk.

Minder hulpverleningscasusoverleg (HCO)

Het aantal zaken in het HCO is in de loop van 2016 afgenomen van 45 casussen in het eerste kwartaal naar 0 casussen in het vierde kwartaal. De reden is dat steeds meer zaken in het lokale veld worden opgepakt, vooral als het gaat om de jeugd. Het ZVH vindt dit een goede ontwikkeling. Begin 2017 is daarom besloten om dit casusoverleg te transformeren naar een overleg per complexe veiligheidscasuïstiek.

Minder huiselijk/seksueel geweld overleg

In het huiselijk geweldoverleg en seksueel geweldoverleg zijn fors minder casussen besproken. De reden is dat Veilig Thuis in 2015 is gestart met een triage van de meldingen huiselijk geweld en seksueel geweld. In deze triage nemen een medewerker van Veilig Thuis en een medewerker van de politie de binnengekomen meldingen door. Tijdens de triage wordt vaak al besloten wat er met de melding gebeurt, waardoor een casusoverleg niet altijd meer nodig is.

Daling BIJ-casussen

Het aantal BIJ-casussen is fors afgenomen. In het BIJ-overleg wordt de nazorg besproken rondom gedetineerden die vrijkomen na een straf vanwege zeer ernstige delicten zoals seksueel geweld, ernstige geweldsdelicten of moord/doodslag. Het ZVH heeft uiteraard geen invloed op het aantal meldingen dat binnenkomt. Er kan dus alleen geconstateerd worden dat in 2016, vergeleken met 2015, veel minder gedetineerden met deze titel zijn uitgestroomd naar onze regio.